

Hogeschool UC Leuven-Limburg en KU Leuven lanceren nieuwe methode 'Samen-Spel' in de kleuterklas

Geslaagde samenwerking fundamenteel- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek

Leerkrachten willen kinderen met probleemgedrag vaak 'sturen' met regels. Onderzoek wijst echter op het belang van een warme leerkracht-kind relatie als eerste basis om op een effectieve manier om te gaan met probleemgedrag van kleuters. Samen spelen is hier de kern: volg de kleuter in zijn eigen gekozen spel en je zal beter contact kunnen leggen en een duurzame relatie kunnen opbouwen. Dat is essentieel voor de ontwikkeling van de kleuter, zowel voor zijn socio-emotionele vaardigheden als voor het leren. Hogeschool UC Leuven-Limburg implementeerde als eerste hogeschool Samen-Spel in de lerarenopleiding Kleuteronderwijs: tientallen studenten van Campus Hertogstraat passen de Samen-spel methode nu al toe in hun stageklas.

Amerikaans onderzoek in Vlaamse context

De Samen-Spel methode is gebaseerd op het Amerikaanse model van professor Robert Pianta, toonaangevend expert in leerkracht-kind interacties. Aan de KU Leuven werd de interventie aangepast aan de Vlaamse context. In een grootschalig onderzoek onder leiding van de professoren Hilde Colpin en Karine Verschueren werd vastgesteld dat Samen-Spel leidde tot een versterking van de relatie tussen leerkracht en kleuter en tot een vermindering van probleemgedrag. Ook nam het effectiviteitsgevoel van de leerkracht in het omgaan met probleemgedrag toe.

Vertaling naar de lerarenopleiding

UC Leuven-Limburg stemde de methode meer af op de praktijk en op de lerarenopleiding. Caroline Vancraeyveldt, onderzoeker en lector UCLL: "Geïnspireerd door de resultaten van de universiteit trokken een aantal vrijwillige studenten naar de stageklassen om samen met ervaren kleuteronderwijzers de methode aan te passen aan de dagelijkse praktijk. Op basis hiervan maakten we een website en ontwikkelden we coachingssessies voor studenten. Dit jaar passen alle tweedejaarsstudenten Samen-Spel toe in de stageklas met alle kleuters, zowel kleuters met als zonder probleemgedrag. Het is een mooi voorbeeld van hoe we als onderwijs- en onderzoeksinstellingen kunnen samenwerken: fundamenteel onderzoek en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek gaan hand in hand."

Toepassen in de kleuterklas

Waar studenten in de bachelor Kleuteronderwijs voorheen de opdracht kregen om activiteiten te ontwikkelen om socio-emotionele vaardigheden aan kleuters aan te leren, ligt de focus nu meer op zichzelf als leerkracht in interactie met de kleuters. Ze passen de Samen-Spel methode toe in de stageklas en filmen een aantal situaties. Daarna bespreken ze in groep hun eigen omgang met kinderen. UCLL past als eerste — en voorlopig enige — de nieuwe methode toe in de opleiding van hun studenten.

Naar de scholen

De universiteit en hogeschool hopen dat de Samen-Spel methode snel gebruikt zal worden in de dagdagelijkse praktijk van de kleuterklas en plant de basisscholen in de toekomst te ondersteunen via handleidingen en navormingen. Caroline Vancraeyveldt: "Deze methodiek werpt niet alleen vruchten

af voor de kleuters, onderzoek wijst uit dat inzetten op de leerkracht-kind relatie belangrijk is voor het welzijn van de leerkrachten. Misschien ook om burn-outs tegen te gaan?”

Methode Samen-spel

De methode Samen-Spel is in de kern heel eenvoudig: laat het kind een spel kiezen, imiteer zijn spel en beschrijf wat hij doet. Ook het verwoorden van de gevoelens van de kleuter en het inspelen op zijn noden in de relatie maken deel uit van Samen-Spel. Een kind vindt het geweldig als de leerkracht helemaal meegaat in zijn spel. Je geeft hem een goed gevoel, dat is het doel. Geleidelijk aan probeer je de kleuter het goede voorbeeld te geven en zijn gedrag te veranderen, bijvoorbeeld door ook zelf het spel eens te kiezen, duidelijke opdrachten te geven en complimenten te geven voor goed gedrag.

Studiedag

Professor Robert Pianta verleende zijn medewerking aan een studiedag op UCLL. Op woensdag 2 december kwamen een honderdtal onderzoekers, lerarenopleiders, leerkrachten, directies, zorgcoördinatoren en studenten samen op Campus Hertogstraat om Samen-Spel aan te leren. Ook Amerikaanse en Nederlandse collega's lichtten er toe hoe zij de kwaliteit van de leerkracht-kind relatie proberen te verbeteren.

Deze studiedag was een initiatief van de expertisecel Art of Teaching (subdomein jong-leren) van UC Leuven- Limburg, in samenwerking met Onderzoeksgroep Schoolpsychologie en Ontwikkelingspsychologie van Kind en Adolescent (KU Leuven).

Contact

Caroline Van Craeyveldt, onderzoeker en lector, Campus Hertogstraat, UCLL
Caroline.vancraeyveldt@ucll.be • 0477 341 899

Kristien Van Hoegaerden, Perscommunicatie, Algemene Diensten UCLL
kristien.vanhoegaerden@ucll.be • 0476 230 931

Over hogeschool UC Leuven-Limburg

KHLeuven, KHLim en Groep T (Lerarenopleidingen) werken intens samen onder de nieuwe naam UC Leuven-Limburg. Het is de ambitie van UC Leuven-Limburg om de sterkste opleidingen in Vlaanderen aan te bieden binnen een internationaal profiel en een sterke band met de KU Leuven. Door de samenwerking en integratie kan er meer ingezet worden op vernieuwend onderwijs, investeringen en onderzoeksprojecten in de regio. UC Leuven-Limburg biedt 30 professionele bachelor opleidingen aan op 10 campussen in Limburg en Vlaams-Brabant. Met meer dan 15.000 studenten en 1.600 medewerkers is de samenwerking een van de grootste verstrekkers van hoger onderwijs in Vlaanderen. UC Leuven-Limburg is lid van de Associatie KU Leuven.

Meer info op www.ucll.be.